

1951

C O D I C E S

1952

tor eo, quod promiserit, se *Sidonem* ad Evangelium promulgandum iturum, quod certe nunquam in animo habuerit. *Sidonius* hic *Michael Hellingius* est *Moguntini* Suffraganeus et titulo *Sidoniorum* Episcopus, qui cum a. 1549. Infulas *Mersburgenses* a *Carolo V.* obtinuerit, tempus scriptionis nostrae liquet. Accedit, quod ait *Noster*, se in *his Imperii Comitibus* scribere, quae utique alia non sunt, quam *Augustana* a. 1548. in quibus cum *Sidonius* concinnandae *Formulae Interim* adhibitus fuerit, en odii causam. Alii ceterum Protestantes Virum pacis studiosum fuisse et *Ill. Seckendorfius* Conciones habuisse *Augustae cum magna eruditionis et moderationis laude* testantur. Sub finem paene ridiculus fit *Noster*, dum inter motiva electionis Episcoporum ad Laicos transferendae refert: sic fore, ut Episcopatus quamplurimi cedant Principibus et Optimatibus evangelicis. Atqui id a Catholicis maxime in quaestionem vocabatur.

DII.

571

Codex chartaceus Hisp. Ital. Sec. XVI. Folior. 25. 4. complectitur I. Prolixam ad Deum Precationem phrasi potissimum Biblica conceptam, cui Titulus: *Oração sacada de la sagrada Esçriptura à todos los fieles Christianos, en estos peligrosos y postreros tiempos, Enuocando a Dios, muy aprouechable, echa por*

*vn Predicador christiano en Vienna Archiducado de Austria, y transferido de Lingua Alemana en vulgar castellano. Por Josepho Zamgerer de Innspruque con su mejor diligencia. Initium: O Señor poderoso, eterno, piadoso, gracioso, justo, misericordioso &c. Nihil continet, quod ulla christianarum Confessionum jure respuat. *Jobannis Zangeri Oenipontani Musicae Practicae Institutiones Lips.* 1554. et *Mart. Kemnitii Examen doctrinae coelestis a Zangero latine redditum Ursellis* 1571. sistit *Gesneri Bibliotheca*, in *Viri Praenomine*, ut reor, lapsa, unde inducor, ut credam, *Praedicatorem illum Christianum Partium Lutheranarum*, et fortasse *J. Seb. Pfauferum*, aut *Josuaam Opitium* fuisse.*

II. fol. 17. alia manu: *Dialogo nel qual si scuoprono le astutie che usano Lutherani per ingannare i semplici et tirargli dalla parte loro, cosa ad ogni christiano in questi tempi sommamente necessaria da intendere. Ita quidem Titulus; verum *Dialogus* ipse tegere potius quam detegere videtur. Namque *Silvius* collocutorem *Mutium* per multas ambages eo tandem deducit, ut ei adfirmet: *Essendo stato alquanti mesi in Augusta, quando c'eri tu anchora, hebbi occasione et comodità di intendere le controuersie, che sono tra la chiesa romana, et quei che sono chiamati Lutherani, ne mi rincrebbe punto di bauerle intese. Percioche quella dottrina l'ho trouata molto diuersa da**

1953

P O L E M I C I.

1954

da quello, che la fogliono dipingere costoro, che con tanto odio la perseguitano. Itaque et Mutius eam avet cognoscere, dumque Silvius ad docendum se accingit, *Dialogus* explicit. Adscribendum tamen est initium: *Silvio. Hauendo noi boggi da fare una assai lunga caualcata, parti egli, Mutio mio, che noi prouiamo, se con qualche ragionamento la ci possiamo render men dispiaceuole? Mutio. Parmi certamente &c.* Stilus nitidus est. Autorem ignoro, nisi quod identidem in mentem veniat *Pet. Pauli Vergerii* jun.

DIII.

908

Codex chartaceus lat. germ. Sec. XVI. Folior. 741. 4. compilatus est e variis Scriptis Religionis Controversias tractantibus, quae ordine suo persequemur. I. *Responso de libello d. Francisci Cordubensis. MDLXII.* Incipit: *Amplissime domine, Libellum d. Francisci Cordubensis a tua amplitudine accepimus et pro tua petitione secundum regulam S. Pauli illum probauimus, quae bona insunt libello, excerpimus et probamus, Reliqua secundum scripturam rejicimus &c.* Iudicium istud Pastorum protestantium est, a Viro quodam in dignitate constituto, ut adparet, exquisitum. *Libellus autem Francisci, ipsorum verbis, Pragae excusus est cum consensu Metropolitan.* Agitur itaque de Opusculo inscripto: *De Officio Praelatorum, quod*

Pragae 1562. 8. edidit Franciscus de Corduba Sodalis Franciscanus cum Maria Maximiliani II. Imp. conjuge, cujus conscientiae arbiter erat, in Germaniam delatus, vir pro merito doctrinae suae haud satis notus, cujus etiam Annotationes in Religionis Articulos a Sectariis controversos Vien. 1567. Colon. 1572. 8. impressae in Bibliothecis delitefcunt. Multa in eo probant Censores supra dicti, interque alia, quod scripsit: Non esse contra Fidem Catholicam, Laicos communicare sub utraque specie. Quae vero rejiciunt, e Codice deperiere.

II. *fol. 12. Instructio ex euangelio de toleranda et vincenda cruce.* In folio praevio dicatur *Clarissimo Juris Doctore d. Joanni Hiltnero antistiti reipub. et ecclesiae Ratisponensis, domino et patrono suo eximio.* Additur *μνογομα* e literis N. et H. quod *Nicolaum Hahn* five *Gallum* prodit, cujus Epistolae ad eundem *Hiltnerum* alias meminimus. *Instructio nostra fol. ult. vacuo* dicitur etiam: *De ecclesiae afflictionibus et consolationibus, et ali quantum convenit, ut videtur, cum ejusdem Galli Scripto vernaculo: Von dem Kampfe des Geistes und Fleisches; ignoratur vero ab iis, qui ejus Scripta enumerant.*

III. *fol. 26. Visio quaedam, seu, si mavis, Somnium de Leone in Conclavi homines exterren te, et tandem in Christum con verso, addita per singulas partes*